

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲/۱۱/۰۴

شاه ولی ارین

افغان مهاجرین، لېږد که جبري اخراج

څه موده د مخه د پاکستان د مؤقت حکومت د کورنیو چارو وزیر(سرفراز بوگتي) په خپلو خبرو کې د کابو دوه میلیونو هغو افغان کډوالو چې په پاکستان کې بي له لاسوندونو ژوند کوي بیرته افغانستان ته د استولو خبرداری ورکړ او د یوې میاشتي موده یې ورته وټاکله. ټولو ته جوته ده چې د سرفراز بوگتي له دغو څرگندونو وروسته د پنجابي پولیسو له لوري د افغان کډوالو پر کورونو باندي چاپي، تشدد، رشوت، جبر، تهديد او زندانونو ته استول په ډېر ظالمانه او وحشیانه ډول پیل شول.

په دغو کډوالو کې شته ډېر داسی کسان چې هلته زیږیدلي، ځوانان شوی، هلته یې کاروبار پیل کړی، د کار وسایل او جایادونه یې هلته تر لاسه کړي، چې د داسی کسانو جبری ویستل مال او جایاد یې لوټ کول د بشري حقونو د نړیوالو کنوانسیونو کاملاً خلاف عمل دي.

د دغو کډوالو په جبر نیول، وهل او ټکول، زندانونو ته اچول، مال او دارايي یې چور کول په کورونو یې د شپې له خوا چاپي لگول هیڅ ډول قانوني جواز نه لري.

یو شمېر کار پوهان د دې پرېکړې لاملونه؛ د ټیټیې د خپلو په موخه پر طالبانو فشار راوړل، د پاکستان ناوړه اقتصادي وضعیت له امله ترڅو د پاکستان د ټاکنو په درشل کې عامه افکار بلي خوا ته وگرزوي او همدا راز د افغان کډوالو په پلمه له نړیوالې ټولني څخه د میلیونونه ډالرو تر لاسه کول و سیله بولي.

د پوهنتون استاد نصرالله ستانکزی وايي:

«د کډوالو د ایستلو دا پرېکړه د آی اس ای ده چې د سرپرست لومړي وزیر له خوا اجرا کېږي، دا احتمال شته چې خپل یو شمېر جاسوسان او نفوذي کسان افغانستان ته ولېږي.»

په ۱،۷ میلیونه کډوالو کې چې ټاکل شوي خپل هیواد ته ولېږل شي، د بنځو حقونو او د بشري حقونو یو شمېر فعالان، پخواني پوځیان او نور وگړي چې زیانمنونکي گڼل کېږي شامل دي. دوي د طالبانو له وېرې پاکستان ته پناه وړي ده. اوس ځینو نړیوالو بنسټونو خبرداری ورکړی چې، جبري ایستل د طالبانو لاس ته د خپلو لپاره د مخالفانو تسلیمول دي.

ملگرو ملتونو او ډېریو نړیوالو سازمانونو له اسلام آباد څخه غوښتي چې د یخنی او د بشري ناوړین د رامنځته کېدو له امله پر خپله پرېکړه له سره غور وکړي، خو د پاکستان مؤقت حکومت ويلي دا یې وروستی پرېکړه ده.

د ټاکلي وخت په پوره کېدو سره، تر زرگونو کورنی زیاتي په جبري توگه د چمن او تورخم له لاري هیواد ته راستني شوي دي، چې ددغو ډېرو کورنیو یو شمېر نارینه غړي چې د پاکستان د پولیسو له لوري نیول شوي، زندانو ته استول شوي لادرکه دي.

د پاکستان د مؤقت صدراعظم انور الحق کاکړ وروستی څرگندونې د ډیورنډ د فرضی کرښې په اړه په پښتونخوا کې د هغو ملت پاله گوندونو، عوامي نشنل پارټیو، پي ټي ایم او طالب چارواکو ته د گوت څښدنې معنی لری، دغه غیرمسؤلانه څر گندونې او د افغان کډوالو سره لجوجانه او ظالمانه کړنې، کولای شي د افغانانو، او د پولې اوخوا پښتنو احساسات راوپاروی، حتمي ده چې د پنجاب واکداران به په راتلونکی کې د خپل د دغو غیر انساني او اسلامي کړونه بیه ورکوي.

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خبر و لولی

حقيقت خو دادی، چې د فلسطين له بي وزلو خلکو او همدا ډول د افغان کډوالو سره جبر او ستم د دي له پاره تر سره کيږي چې دغه دواړه ولسونه يو قوي مقتدر په اقتصاد ولاړ ملي وحدت لرونکی دولت تر شاه نه لری، او نه هم له نړيوالو سره حسنه ديپلوماتيک تعاملات او مناسبت لري، همدا لامل دی چې نه د دوي دولتونه د خپل ولس د دفاع توان لری او نه هم د نړيوالو د پام وړ گرځيدلی دي.

پاکستاني چارواکي په داسې شرائطو کې د افغان کډوالو د ويستلو موضوع جدي نيولي، چې د ژمي په ساړه موسم کې هم پر افغان ولس فشار راولي او هم پر طالبانو، چې ونه شي کولای د ډېرو نورو ورپېښو ستونزو تر څنگ د کډوالو د تنظيم او خوندي کيدو په هکله لازمي مرستې تر سره کړي.

زما په اند طالبان د پنجاب د واکمنود دغه غير انساني عمل په اړه چې په داسې حساسو شيبو کې يې د افغان کډوالو په رابطه تر سره کوي، د جبران له پاره يې څه بايد په صلح اميزه توگه تر سره کړي:

۱- په ټول ځواک سره د راستنيدونکو کډوالو سره اقتصادي او معنوی لازمي مرستې، او د پاکستان په هيواد کې د دوی د پانگو، جايدادونو او حقوقو د تر لاسه کولو له پاره د ديپلوماتيکو اړيکو له لارې هلې ځلې تر سره کول.

۲- د يو پياوړي دولت او ځواک د جوړيدو په خاطر ولس او هيواد والو نه مشروعيت په يوه ساده طريقه البته د قانوني لارې نه تر لاسه کول.

۳- هيوادوالو ته د بنځو او نارينوو په گډون د کار او مسلکي زده کړو زمينې او شرائط برابرول، اوسني ناسم بنديزونه لغوه کول، پر خپل اقتصاد متکي او خپلواک کيدل.

۴- د کډوالو له پاره اساسي ځانگړي بناگړتي د هيواد په بيلا بيلو سيمو کې جوړول او په دي هکله د نړيوالو خيريه بنسټونو مرستې جلبول.

۵- نړيوالو سره ديپلوماتيکي اړيکې او تعاملات د متقابلو گټو او مرستو له لارې جوړول، په نظام کې مسلکي، ملی، هوډمنو او په هيواد او ولس مينو شخصيتونو ته ځای ورکول.

۶- هغه مصرفي محصولات چې له پاکستان نه هيواد ته راځي محدودول، گمرکي محصولات يې لوړول، د افغاني صادراتو له پاره د پاکستان پرته نورې لارې پرانستل.

۷- د کنړ د سيند د اوبو نه د پاکستان د استفادې پر چارو دقيق او مسلکي فکر کول او محدودول يې.

۸- د ديورند د کرښې په هکله د اروپايي اتحاديې د مرستيال د څرگندونو او له بله پلوه د پاکستان د اوسني ستونزمن اقتصادي، ټولنيزو وضعيت نه د گټه اخستو په خاطر دغه موضوع نړيواله کول، ملگرو ملتونو، شورای امنيت او اسلامي کنفرانس ته د خپل حق د تر لاسه کولو غوښتنه او شکايت وړاندې کول.

۹- د ديورند د کرښې او خوا پښتنو، بلوڅو، ملتپاله، نیشنل عوامي گوندونو، پي، ټي ايم او د پنجاب د ظالمانه سياستونو ضد ځواکونو سره نیکې اړيکې پالل، ساتل او په دغه لار کې بنسټيز کار تر سره کول. پورته اړتياوي د يوه خپلواک او ځواکمن دولت خصوصيات دي، چې له بده مرغه پاکستان، تل له افغانانو سره د دوښمنۍ له امله د پورتنیو اړتياوو د مخنيوي له پاره رزيلانه هلې ځلې تر سره کړي او تل يې د يو پياوړي او ځواکمن دولت د جوړيدو مخنيوی کړي او کوي يې.

يو ځل بيا تاکيد کوم، که طالبان په ريښتيا هيواد او هيواد والو ته ژمن وي، د پورتنیو چارو په عملي کولو سره دي، هيواد ته د خپلو نيکونو نوم بيا وگټي او د يو ازاد خپلواک هيواد د جوړيدو له پاره دي کار وکړي.

پای